

**ВІСНИК ЧЕРНІВЕЦЬКОГО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
ІНСТИТУТУ**

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

ВИПУСК II (42) ЧАСТИНА 2 ТОМ 2

**ЧЕРНІВЦІ-ЛУЦЬК
2011**

УДК 33(477) (06)
ББК 65.9 (4УКР) Я 54
Н 34

Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – Чернівці-Луцьк: ЧТЕІ КНТЕУ, 2011. – Вип. II (42)ч.2.Т.2 Економічні науки. – **520 с.**

У збірнику подані наукові праці, які були представлені на IV Міжнародній науково-практичній конференції "Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України" де були розглянуті актуальні теоретичні, методологічні та практичні проблеми соціально-економічного розвитку України. Значна увага приділяється вирішенню питань економічної теорії, міжнародної економіки, інвестиційної та інноваційної діяльності, менеджменту, маркетингу, туризму, фінансів, обліку і аудиту та ін.

Буде корисним для науковців, фахівців, викладачів навчальних закладів, аспірантів, магістрів, студентів.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Засновник – Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Свідоцтво державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України № 4317 серія КВ від 20.06.2000 р.

Редакційна колегія:

І.М.Школа – д.е.н., проф.,
А.Ю.Горбовий – д.т.н., проф.,
В.К.Євдокименко – д.е.н., проф.,
Ю.М.Лопатинський – д.е.н., проф.,
П.О.Нікіфоров – д.е.н., проф.,
Е.О.Грицюк – к.е.н., доц.,
Т.М.Мельник – д.е.н., проф.,
В.К.Орлова – д.е.н., проф.,
Т.М.Ореховська – к.е.н., доц.,
О.Е.Оксанич – д.е.н., проф.,
Т.І.Ткаченко – д.е.н., проф.,
В.Г.Дейбук – д.ф.-м.н., проф.,
М.Ф.Юрій – д.і.н., проф.,
В.О.Ореховський – д.і.н., доц.

Рецензенти:

М.А.Козоріз – д.е.н., проф.;
Д.Г.Лук'яненко – д.е.н., проф.

Загальнодержавне видання

Збірник входить до переліку наукових видань ВАК України

Редакція вісника:

І.М.Школа – головний редактор;
Е.О.Грицюк – відповідальний секретар;
Н.Т.Луник – редактор;
Т.П. Венгрін – коректор;
А.М. Грубій, А.В. Лавренчук – комп'ютерний дизайн і макетування.

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2011

Підписано до друку 15.06.2011 р.

Манухіна М. Ю., Рязанова Н.О. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ В ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	113
Гордіца Т.М. РИНОК БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ПОСТКРИЗОВА ДИНАМІКА	120
Ковальчук О.В. РОЛЬ І МІСЦЕ КЛАСИФІКАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РИЗИКІВ У СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ	126
Писаренко Т. М. ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ	138
Васильчишин О.Б. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ЛІЗИНГОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	145
Гарасим П.М., Приймак С.В., Гарасим М.П. РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ	151

Секція 4

Міжнародні стандарти та проблеми уніфікації обліку, аналізу та аудиту

Лазаришина І.Д., Зінкевич О.В. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТУВАННЯ НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ	164
Гончаренко Н.В. ОБЛІК ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА: МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ І НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ	167
Шип В. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ.....	173
Королович О.О. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УКРАЇНІ.....	179
Кратко І.Р. ОСОБЛИВОСТІ БУДІВНИЦТВА ДОРІГ, ЇХ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ ВИТРАТ ТА ДОХОДІВ	183
Бутко А. Д. ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	187
Кудирко О.М. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ДЕРЖАВНІЙ ФІНАНСОВІЙ ІНСПЕКЦІЇ УКРАЇНИ	195
Максименко Д.В. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ПРИ ФОРМУВАННІ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	198
Головачко В.М., Басараб Т.М. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В "1С: ПІДПРИЄМСТВО"	203

УДК 336.078.3 (045)

О.М.Кудирко, к.е.н.,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Вінниця

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ДЕРЖАВНІЙ ФІНАНСОВІЙ ІНСПЕКЦІЇ УКРАЇНИ

У статті розглянуто сутність і значення державного фінансового контролю. Визначено місце і роль Державної фінансової інспекції в системі фінансового контролю та окреслено напрями щодо підвищення його ефективності.

В статье рассмотрена сущность и значение государственного финансового контроля. Определено место и роль Государственной финансовой инспекции в системе финансового контроля и очерчено направления относительно повышения его эффективности.

In the article considered essence and value of state financial control. Certainly place and role of the State financial inspection in the financial checking system and outlined directions in relation to the increase of his efficiency.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, фінансова інспекція, ревізія, ефективність.

Сучасний етап суспільного та економічного розвитку України в умовах світової фінансової кризи важливе значення має фінансовий контроль як форма контролю з боку держави за законністю та обґрунтованістю виконання фінансових операцій із визначення результатів господарської та управлінської діяльності, створення і використання фондів фінансових ресурсів на цілі економічного та соціального розвитку держави.

Державний фінансовий контроль спрямований на виявлення відхилень від прийнятих стандартів законності, доцільності й ефективності управління фінансовими ресурсами, а за наявності таких відхилень – на своєчасне вжиття відповідних коригувальних і запобіжних заходів. Від ефективності державного фінансового контролю залежить контрольна-ревізійна робота в Україні [1, с.33].

Дослідженню функціонування державного фінансового контролю присвячено багато наукових праць. Зокрема Бельчик С.В. підкреслює, що підготовка і прийняття відповідних нормативно-правових актів – це запорука інтенсивного розвитку Державної фінансової інспекції та підвищення загального рівня фінансово-бюджетної дисципліни. Погляди Бельчика С.В. розділяє Заглада І.В. Він вважає, що масові причини порушень чинного законодавства пов'язані з недосконалістю законодавчої бази. Кінашук Л.К. та Костюшко В.В. вважають ревізію і перевірку основними засобами підвищення ефективності роботи фінансової інспекції. Проте питання щодо напрямів підвищення ефективності державного фінансового контролю в Україні потребують подальшого дослідження.

Метою статті є визначення сутності і значення державного фінансового контролю і системи його органів, зокрема Державної фінансової інспекції у

використанні і збереженні державних фінансових ресурсів, та окреслення напрямів щодо підвищення його ефективності.

Державний фінансовий контроль являє собою різновид фінансового контролю, що здійснюється відповідними органами контролю. Він полягає у встановленні фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також використання коштів, що залишаються у суб'єкта фінансових праводносин у зв'язку з наданими пільгами за платежами до бюджетів, державних позабюджетних фондів та кредитів, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України.

Контрольно-ревізійна робота відіграє важливу роль в господарському механізмі управління народним господарством, оскільки координує і погоджує ряд однорідних процесів, виконання яких здійснюється колективом працівників.

Важливе місце в системі державного фінансового контролю належить Державній фінансовій інспекції.

Основні функції органів Державної фінансової інспекції полягають в організації робіт по здійсненню ревізій та перевірок, узагальненню їх результатів, а також в організації заходів щодо усунення та попередження фінансових порушень. Це стосується зокрема:

- витрачання коштів бюджетів усіх рівнів та коштів державних цільових фондів;
- збереження державного майна в бюджетних установах;
- цільового використання і своєчасності повернення валютних кредитів, бюджетних та позабюджетних позичок, наданих під гарантію уряду;
- достовірності бухгалтерського обліку і звітності в бюджетних установах;
- поповнення дохідної частини бюджетів і державних цільових фондів;
- дотримання державної фінансової дисципліни підприємницькими структурами усіх форм власності [2, с.46-47].

Державна фінансова інспекція України забезпечує контроль за використанням відповідно до законодавства бюджетних коштів та коштів державних цільових фондів міністерствами, іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами й організаціями незалежно від форми власності, відомчої належності та підпорядкованості, збереженням державного і комунального майна, веденням бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Однак, у своїй діяльності органи Державної фінансової інспекції стикаються з низкою проблем щодо ефективної організації фінансового контролю. Основними такими проблемами є:

- дублювання контрольно-ревізійних дій між органами, на які покладено здійснення контрольних функцій;
- відсутність системності контролю, тобто відповідності попереднього, поточного і наступного контролю. Нині фінансовий контроль з боку органів Державної фінансової інспекції носить каральний і виховний характер, але не має превентивного характеру щодо попередження порушень бюджетної дисципліни та запобігання зловживань у фінансово-бюджетній сфері;
- відсутність єдиної інформаційної системи контролю, тобто доступу до баз даних інших фінансових контролюючих органів;
- низький рівень аналітичної роботи;
- неукмплектованість, ревізійного апарату, неналежне матеріальне стимулювання працівників ДФІ;
- відсутність закону України «Про державний фінансовий контроль».

Для вирішення цієї групи проблем доцільно провести низку заходів, які забезпечать ефективне функціонування системи державного фінансового контролю. Такими заходами можуть бути:

- чітке регламентування функцій, прав і відповідальності фінансових органів при погодженні кошторисів витрат і штатних розписів, внесенні змін до них;
- визначення предмета і обсягу фінансового контролю, який мають здійснювати головні розпорядники бюджетних коштів, підрозділи відомчого контролю, фінансові органи та органи Державного казначейства;
- підвищення дієвості поточного контролю з боку органів казначейства в координації з органами виконавчої влади та державної податкової адміністрації;
- встановлення систематичного обміну інформацією між усіма фінансовими і контролюючими органами, які забезпечують виконання бюджету, тобто необхідна єдина інформаційна база;
- розробити обґрунтовану методологію аналізу матеріалів ревізій та перевірок, яка б дала змогу ДФІ проводити узагальнення та аналіз матеріалів ревізій за останні 2-3 роки [3, с.59].

Перспективи удосконалення фінансового контролю залежать від прийняття Закону України «Про державний фінансовий контроль», який має визначати поняття, загальні правові та організаційні засади здійснення державного фінансового контролю і спрямований на правове забезпечення проведення єдиної державної політики у сфері державного фінансового контролю.

Проект Закону «Про державний фінансовий контроль в Україні» покликаний чітко розмежувати функції органів та суб'єктів фінансового контролю та передбачає врегулювання таких питань:

- визначення об'єктів і суб'єктів фінансового контролю, а також структури системи фінансового контролю, основних засад його методологічного і методичного забезпечення;

- створення системи державного фінансового контролю за законністю діяльності органів місцевого самоврядування у фінансовій сфері, що передбачає створення регіональних контрольних органів;

- усунення дублювання у системі органів державного контролю шляхом визначення та чіткого розмежування їх функцій [4, с.45].

Отже, узагальнюючи вищесказане можна сказати, що ухвалення зазначеного законопроекту завершило б створення правових основ функціонування цілісної системи фінансового контролю в Україні, сприяло б зміцненню державної влади, місцевого самоврядування і стабільності фінансової системи, становленню ефективної системи державного контролю та зростанню ролі держави в регулюванні соціально-економічного розвитку держави.

Таким чином, виконання вищезазначених заходів для вирішення проблем функціонування державного фінансового контролю дозволить підвищити ефективність виконання державного фінансового контролю у сфері цільового використання бюджетних коштів, покращенню роботи органів Державної фінансової інспекції та сприятиме вирішенню проблем, що стоять перед органами державної і виконавчої влади з питань економічної стабільності розвитку економіки України.

Список використаних джерел:

1. Бельчик С.В. Ефективний контроль неможливий без якісного правового поля // Фінансовий контроль. - 2009. - №3. - С.31-35;
2. Заглада І.В. Від перевірки законності до аналізу ефективності // Фінансовий контроль. - 2009. - №2. - С.45-48;
3. Костюшко В.В. Контролери під контролем. Або внутрішній контроль - запорука якісного виконання завдань і функцій, покладених на органи Державної контрольно-ревізійної служби // Фінансовий контроль. - 2011. - №1. - С. 56-62;
4. Барабаш Н.С., Никонович М.О. Удосконалення системи державного фінансового контролю// Фінансовий контроль. - 2009.- №3.- С.44-47.

УДК 631.158:658.331.108

Д.В.Максименко, к.е.н.,
Мукачівський державний університет
м. Мукачево

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ПРИ ФОРМУВАННІ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах нагальної необхідності активізації кадрової політики, без якої неможливий вихід із соціально-економічної кризи виробництва, питання про формування кадрового потенціалу переростає в актуальну проблему. Необхідною умовою вирішення управлінських завдань є наявність висококваліфікованого персоналу, готового до оволодіння новими знаннями.

При неотложной необходимости активизации кадровой политики, без которой невозможен выход из социально-экономического кризиса производства, вопрос о формировании кадрового потенциала перерастает в актуальную проблему. Необходимым условием решения управленческих заданий является наличие высококвалифицированного персонала, готового к овладению новыми знаниями.

In the conditions of urgent necessity of activation of skilled policy, without which an impossible exit from the socio-economic crisis of production, question about forming of skilled potential outgrows in the